

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

Der har i de senere år kunnet spores en voksende forståelse for musikkens værdi som almen kulturfaktor, og hertil har den tekniske udvikling i væsentlig grad bidraget ved fremkomsten af massekommunikationsmidler som radio, fjernsyn, grammofoon- og båndafspilningsapparater, som i hidtil ukendt målestok bringer musikken ud til alle kredse.

Hermed skabes umiddelbart kendskab til og interesse for musik, men samtidig og som en følge deraf er der opstået et stigende behov hos mange for musikalsk selvvirksomhed, for personligt møde med den levende musik i koncertsale og andre steder og for en uddybning af kendskabet til musikkens grundbegreber. Dette behov vil befolkningen naturligt søge dækket ved musikalsk aktivitet inden for den øgede fritid, og det må derfor være en samfundsopgave at stimulere de faktorer, f. eks. konservatorieuddannelsen, som er selve grundlaget for den almindelige musikkultur. Det er da også synspunkter som disse, som var grundlæggende ved folketingets enige gennemførelse af lov nr. 136 af 17. maj 1961 om statstilskud til orkestre uden for hovedstadsområdet.

Ser man på behovet for konservatorieuddannede, er det først og fremmest behovet for orkestermusikere og musikpædagoger, der træder frem. Således har gennemførelsen af den nævnte orkesterlov og den stadige udbygning af statens orkestre i hovedstaden i høj grad aktualiseret hele spørgsmålet om fremskaffelse af veluddannede orkestermusikere, som der er et stigende behov for og for en række instrumenters vedkommende en akut mangel på. Det må samtidig anses for påkrævet, at den uddannelse, som ligger til grund for ansættelse i orkestre, bliver hævet til et sådant plan, at der skabes grundlag for, at de danske orkestre kvalitetsmæssigt kan konkurrere med de udenlandske, og at danske musikere kan stå sig i konkurrencen med udenlandske musikere om pladser i danske og udenlandske orkestre.

Behovet for flere musikpædagoger understreges ved den tendens, som kan iagttages til en koncentration af de færdiguddannede pædagoger, de statsprøvede musikpædagoger, i de større byer, først og fremmest i København. I de senere år har der været en betydelig vækst i antallet af opgaver, som

det er ønskeligt at de statsprøvede musikpædagoger i større grad kan tage sig af. Der tænkes her først og fremmest på opgaver inden for børnenes og de unges fritidsaktivitet. I store dele af landet er det for øjeblikket ikke muligt at dække behovet for kvalificerede lærerkræfter til varetagelse af disse opgaver eller til varetagelse af den betydningsfulde opgave for de statsprøvede pædagoger, som privatundervisning af elever i alle aldersklasser fortsat må være.

Blandt andet ud fra ønsket om at dække de to her nævnte behov har musikkommissionen fremsat sit forslag til en nyordning af konservatorieforholdene.

Med disse bemærkninger fremsætter jeg dette lovforslag om statens overtagelse af Det jydsk Musikkonserverium og anbefaler det til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om beskyttelse af historiske skibsvrag m. v.*

De største arkæologiske begivenheder i de nordiske lande i de seneste år har været hævnningen af det svenske orlogsskib Wasa i Stockholms havn og herhjemme optagelsen af vikingeskibene ved Peberrenden i Roskilde Fjord. Disse arkæologiske arbejder er af en art, som aldrig tidligere har været forsøgt, og som selvfølgelig er betinget af vor tids tekniske muligheder.

Fundene er næppe isolerede. Det vides, at der i vore farvande er en række skibsvrag af stor kulturhistorisk betydning. En helt ny fundgruppe inden for kulturhistorien er altså dukket op, og det foreliggende lovforslag tilsigter, at samfundet og viden-skaben kan opnå de bedste muligheder for en udnyttelse af materialet.

Ingen reelle erhvervsmæssige interesser går for nær ved forslaget.

De farer, der kan true disse vrag, der har henligget i århundreder, er ikke direkte knyttet til noget erhverv, men fremtræder som bivirkningen af vragedykkeres virksomhed eller ved skallegravning.

De historiske skibsvrag indeholder ingen værdier ud over de rent antikvitetsmæssige, som bør komme hele samfundet til gode.

Til beskyttelse af disse historiske værdier bestemmes det i lovforslagets § 1, at genstande, herunder vrag, der findes i danske